

LA LLUNA I ELS ESTELS

“Quan el dit assenyalava la lluna, l’idiota només veu el dit, i no la lluna”, diu un proverbi oriental (i és també l’inici d’un dels molts poemes introspectius i fascinants de David Jou). Tanmateix, la lluna és també sinònim de somnis i de misteri. “Estàs a la lluna!”, diu una frase feta que sens dubte ens hem sentit dir moltes vegades mentre feiem volar la nostra imaginació. La lluna, com els estels, ens il·lumina i ens guia de nit, quan la manca de la claror enlluernadora del sol ens permet distingir amb més nitidesa qui som nosaltres mateixos. Aquest mes us presento dos llibres radicalment diferents però que comparteixen dos aspectes que, possiblement, són el més interessants en les obres

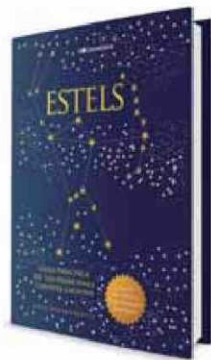
SI UN DIT ASSENYALA LA LLUNA

Autor: Toni Pou
Editorial: Anagrama
Pàgines: 224
Preu: 18,90 euros

Lluna plena. La lluna també és sinònim de somnis i de misteri ➔ LLUÍS SERRAT

Tots dos llibres tenen la capacitat de fer que el lector es meravelli amb els coneixements i amb la naturalesa

ESTELS

Autor: Mark Westmoquette
Editorial: Cossetània
Pàgines: 128
Preu: 16,90 euros

de divulgació i assaig científic: la capacitat de fer que el lector es meravelli amb els coneixements i amb la naturalesa, al mateix temps que aquesta fascinació l’estimula a fer-se preguntes noves i a interrogar-se a si mateix.

D’una banda, a *Si el dit assenyalava la lluna*, de Toni Pou, l’autor ens fa participants d’una original aventura intel·lectual en què investiga, passeja, especula, viatja, fabula, dubta, explica anècdotes i es meravella, i en què també de vegades, de manera expressa i explícita, confon ficció i realitat. Pou és físic (un antic professor de física frustrat per les limitacions dels pro-

grames acadèmics, com diu ell mateix) i periodista especialitzat en la divulgació de la ciència. Empès per una curiositat genuïna, ens submergeix d’una manera molt personal, gairebé hipnòtica, en temes tan diversos com ara els telescopis i Galileu, el lleopard de les neus, els cíborgs, les simetries, el mètode científic i els científics que l’utilitzem, entre molts altres temes, que narra amb la destresa d’un lletraferit enamorat de la seva feina. Una emocionant apologia de la imaginació i la creativitat aplicades a les ciències.

D’altra banda, *Estels*, de Mark Westmoquette, ens permet explorar i gaudir les meravelles del cel nocturn. Westmoquette és astrofísic i mestre budista de meditació zen, una combinació aparentment contraposada però que, com ell mateix diu, li ha permès descobrir l’univers exterior i l’interior. En aquest llibre, ens proposa descobrir l’univers exterior a través de les constel·lacions. Primer presenta les principals constel·lacions, de les quals examina quatre aspectes: el pràctic, per identificar-les al cel nocturn; el cultural,

per descobrir els mites i llegendes que les envolten; el filosòfic, per conèixer la relació de les persones amb les constel·lacions, i el científic, per entendre algunes nocions bàsiques d’astronomia moderna. Després ens ofereix un joc de 20 cartes perforades que, convenientment il·luminades, ens permeten reproduir les constel·lacions al sostre, a les parets o al terra de la nostra habitació.

Aquesta doble mirada, la de Pou i la de Westmoquette, enfocada cap enfora i també cap endins de nosaltres mateixos, permet compaginar de manera harmònica el proverbi oriental i la frase feta amb què he iniciat aquestes ressenyes. En paraules del poeta, físic i assagista David Jou, de qui he manllevat el proverbi oriental: “I bé: soc l’idiota / que mira el dit i no la lluna, / perquè estimo el dit, la mà, el cos, la companyia / que m’assenyala la lluna. [...] / Perquè estimo la veu que em diu “mira la lluna”, / més que no pas la lluna. [...] / I enllà del dit veuria, per primer cop, alguna cosa: / l’eternitat, l’última mesura de l’amor.”